

ZRAČNI BOJI SO VEDNO HUIŠI...

Nemci so poslali nad Anglijo preko tisoč bombnikov. Letališče Croydon napadeno

Tisoč aeroplanov, — mogoče več tisoč, — je napadlo Anglijo v največji ofenzivi, ki jo je kdaj videl svet. Nemški bombniki so napadali celo Anglijo od najsevernejšega konca Škotske do južnega dela Anglije.

Bombardirali so bojne in trgovske ladje, пристanišča, letališča, municijske tovarne in razne industrijske naprave.

Kot poroča United Press, so padale bombe v Walesu, sredi Anglije, na severu in jugu, zlasti pa na vzhodu.

Zračno ministrstvo je proti večeru sporočilo, da je bilo v večeršnjih bojih izstreljenih 144 nemških aeroplanov, angleških pa 27.

Bombe so deževale na angleško letališče

Okoli 30 nemških bombnikov je večerj priletelo nad največje angleško letališče Croydon blizu Londona in izstrelilo nanj več ton bomb. Bombe so tudi padle na tovarne in hiše okoli letališča. Za seboj so pustili veliko razdejanje, nato pa so zopet izginili nad oblaki sredi ognja protizračnih topov.

Kot pravi United Press, je pri napadu na Croydon letališče izgubilo življenje okoli 100 ljudi.

Na letališču pa leže trije razbiti nemški bombniki, katere so spravili na tla protizračni topovi. Ta velk napad je bil izveden 15. avgusta, kateri dan je nemška propaganda napovedala, da bo Hitler zmaga slavno korakal po Whitehall.

Nemci so napadali ves dan

Od zgodnjega jutra, pa do poznega večera in še celo dolgo v noč so v velikih skupinah prihajali nemški aeroplani čez Rokavski preliv in sipali nad Anglijo smrt in razdejanje. Bombardirali so razna mesta, posebno municijske tovarne, kakor Vickers-Armstrong tovarno v Hebburnu, veliko ladjedelnico v Newcastle in več letališč.

Nemško vojaško poveljstvo pravi, da je bilo izstreljenih 106 angleških aeroplanov, Nemci pa so jih izgubili samo 29.

Proti komunistom

Predsednik newyorškega bora Queens, George U. Harvey je naprosil državnega generalnega pravdnika Johna J. Bennetta naj mu pomaga izključiti iz javnih uradov vse komuniste.

JUGOSLOVANSKO ZLATO V AMERIKI

Uradno poročilo ameriškega veznega trgovskega oddelka, The United States Federal Department of Commerce, za mesec julij tega leta bo objavljeno v nekaj dneh, ali 10. avgusta so bili že objavljeni uradni podatki, ki jih vsebuje tisto poročilo.

Vsled izostanka Francije kot izvoznice zlata je skupna vsota zlata, uvoženega v teku meseca julija, vidno padla. Kajti v tem mesecu se je v cellem uvozilo v Združene države ameriške \$519,974,000 zlata ali za \$644,241,000 manj kakor skozi mesec junij. Največ zlata je prišlo iz Velike Britanije, in sicer \$301,737,000, in pa iz Kanade, in sicer \$172,272,000. Zelo značilno je to, da je dospelo \$6,607,638 zlata iz Portugalske, ki doslej še ni pošiljala svojega zlata iz dežele, kar se tolmači kot mera previdnosti za slučaj vojne ali zasedbe po neki neprijateljski deželi. S skupno vsoto, ki je došla v Združene države v teku celega meseca julija, je znašal uvoz zlata v Združene države za dobo prvih sedmih mesecev tega leta v cellem ogromno svoto \$3,265,573,000 ali za \$966,295,000 več kakor v istem razdobju lanskega leta.

Iz kraljevine Jugoslavije je dospelo v teku meseca julija vsega skupaj za \$2,636,135 zlata deloma v palicah, deloma v kovanem denarju, v cekinih. V prejšnjem mesecu juniju je došlo iz Jugoslavije zlata za \$13,637,491.00, tako da ima Jugoslavija sedaj v Združenih državah okoli 50 milijonov v zlatu.

Švedska je poslala \$3,157,962, Španija \$2,147,000, Nikaragva \$522,350, Mehika \$1,890, 671, Brazilija \$6,306,933, Kolumbija \$5,855,910, Peru \$1,519,206, Filipinsko otočje \$2,830,857, Avstralija \$5,262,101 in Južna afriška unija \$3,432,995 v cellem.

Zlato, ki je dospelo v teku minulega meseca julija in ki je vloženo pri ameriških bankah federalnega sistema na račun inozemskih vlad ali inozemskih državnih pooblaščenih bank, znaša v celoti \$55,064,000, dočim je znašalo v mesecu pred tem, t. j. v juniju, \$437,234,000.

Združene države so izvozile skozi mesec julij le \$8,000 zlata proti \$1,249,000 v juniju. Srebra se je dovozilo v cellem nekaj nad 5 milij. dolarjev, izvozilo pa se ga je v cellem samo \$15,000 v cellem mesecu juliju tega leta.

— "Jugoslovanski Kurir"

"ČAS — NAJVEČJI SOVRAŽNIK"

Ameriške tovarne še niso pripravljene za produkcijo, ki jo zahteva vlada od njih. — Pomembna izjava pomožnega vojnega tajnika Pattersona.

V Washington je dospela skupina častnikov, ki bodo študirali na armadnem industrijskem vseučilišču. Pozdravil jih je pomožni vojni tajnik Patterson ter rekel, da bo minilo najmanj leto dni, predno bodo ameriške tovarne zadostno pripravljene za izvršitev ogromne naloge, ki jim jo je poverila vlada.

— Leto dni je pa dolga doba, — je dostavil, — ki nam bo v marsičem delala težkoče.

— Mi smo še daleč oddaljeni od cilja, da bi nam šla naročila gladko izpod rok. Naš glavni sovražnik je čas. Povdarjam pa, da se z zadržanjem in s silo ne da nič opraviti, pač je pa potrebna v prvi vrsti kooperacija med vlado in industrijo.

Industrijalci so prosili vojni in mornariški department, naj pojasni, katera naročila hočeta imeti najprej izvršena. Če bo šlo vse po vrsti, bo mogoče pridobiti mnogo časa ter bo tudi dosti zmede prihranjene.

ROMUNSKA SE OBOTAVLJA

V Turin Severinu ob Donavi so se danes pričela pogajanja med romunskimi in madžarskimi zastopniki glede Transilvanije. Madžarski zastopniki hočejo pogajanja naglo skleniti, ker se boje ruskega napada na madžarski del Ukrajine. Madžari hočejo rešiti transilvansko vprašanje prej, predno bodo prišli Rusi in zahtevali Karpatsko Ukrajino.

Vsi zastopniki se boje, da bo Rusija nekaj pričela tekom sedanjih pogajanj. Rusija ni nič kaj zadovoljna s sedanjo romunsko vlado, ker niti najmanj ne pokaže svoje volje, da bi prišlo do tesnejših prijateljskih odnosov z Rusijo.

Kolikor je bilo mogoče izvedeti, stoji Romunska trdno na svojem stališču, da Madžarski ne odstopi nobenega ozemlja, pač pa je pripravljena za izmenjo prebivalstva. Romunska bo zavrnila vsako madžarsko zahtevo po ozemlju ter se oborožuje, utrjuje svojo mejo proti Madžarski in gradi ceste, ki peljejo na Madžarsko. Vendar pa bo Romunska prosila Nemčijo za posredovanje, predno se odloči za vojno proti Madžarski.

Onstran morja

Nemci so zaplenili 160 tisoč konj

Peter Setinhardt, štabni častnik nemškega veterinarskega zbora, poroča, da so Nemci na Poljskem in v zapadnem delu Evrope zaplenili nad 160 tisoč konj. Samo pri Kutnu na Poljskem je padlo nad 20 tisoč konj v nemške roke. V severnem delu Francije je bil plen še znatno večji, namreč stotisoč konj.

Ameriški častnik izgnan iz Pariza

Shery Morgan, pariški dopisnik amer. tednika "Life" je bil izgnan iz Pariza ter mora v nekaj dneh zapustiti Francijo.

Ker ga tudi Italija in Španjolska nprjbrž ne bosta hoteli, mu ne kaže nič drugega kot odpotovati v Švico.

Francija ima novega rablja

Nedavno je francoska vlada v Vichy obsodila nekega moškega na smrt, ko mu je bilo pa treba odsekati glavo, so oblasti sprevideli, da nimajo rablja.

Da se to ne bo več ponovilo so poklicali v Marseilles Henryja Rocha, ki je v Severni Afriki vršil rabeljsko službo.

Oficijelni francoski rabelj, ki se imenuje "monsieur Paris", vrši svojo krvavo roko delstvo v zasedenem ozemlju.

Nadaljna princesa na poti v Ameriko

Z ameriškim parnikom "American Legion", ki bo odpeljal iz Petsama na Finskem 897 ameriških beguncev, bo dospela v Združene države tudi norveška princesa Martha s svojimi tremi otroci.

V njeni družbi je vsega skupaj enajst oseb, ki imajo na gornjem krovu šest kabin.

Poleg potnikov je na parniku 205 mornarjev Petintridge potnikov, ki nimajo potrebnih sredstev, bo z delom plačalo prevoz.

Kapitan je potnike opozoril, da pod nobenim pogojem ne bo trpel kakšnih političnih razprav ali prekanj.

Delavske vesti:

Organiziranje pri Bethlehem Steel Corp.

Če odbor za organiziranje jeklarjev ne bo mogel zlepa doseči svojega cilja, se bo poslužil zadnjega sredstva — štrajka.

Znana Bethlehem Steel Corporation ima deset tovarn in ladjedelnic, v katerih delavci niso organizirani. Tem tovarnam in ladjedelnicam je posvetil vso pozornost odbor za organiziranje jeklarjev (SWOC — Steel Workers Organizing Committee).

Naerti za organiziranje so bili završeni na posebni konferenci v Bethlehem, Pa., kjer je sedež korporacije.

Navzoči so bili delegati iz štirih držav, ki so javno opozorili korporacijo, da bodo delavci zaštrajkali, če korporacija ne bo hotela ničesar slišati o kolektivnih pogajanjih.

Konferenco je sklical Philip Murray, načelnik SWOC in podpredsednik CIO, ki je tudi zjavil, da je Bethlehem Steel zadnja trdnjava protionizma v Združenih državah.

Po Murrayevem zadržanju je predsednik bethlehemske korporacije, Eugene G. Grace, prevzel vodstvo nad tistimi industrijalci v tej deželi, čijih delavci se še niso organizirali.

SWOC ima danes pogodbe, tikajoče se 550 tisoč delavcev, zaposlenih v industriji jekla. Največjo pogodbo ima z U. S. Steel korporacijo.

Murray je priznal, da SWOC ni imel uspeha s takozvanim "little steel" (Republic steel, Youngstown Sheet and Tube in Inland Steel). Baš ti neuspehi so napotili Bethlehem Steel korporacijo, da se tako vztrajno brani organizacije.

SWOC so v posebni resoluciji obtožili Bethlehem Steel, da vzdržuje nepostaven sistem delavskega zastopstva ter da plača delavcem skrajno nizke plače, dasi bi jim lahko plačala mnogo več, ker ji vladni kontrakti prinašajo silne dobičke.

Poleg Murrya sta se udeležila konference tudi Van A. Bittner, SWOC ravnatelj za čikaški okraj in Clinton S. Golden, ravnatelj za pittsburski okraj. Oba sta člana delavskega odbora v predsedniškovi narodnoobrambni komisiji.

Bethlehem Steel Corporation je druga največja proizvajalka jekla v tej deželi. Pri nekaterih njenih tovarnah je bil štrajk leta 1937, ki se je končal s porazom SWOC.

V odnošajih, ki jih vzdržuje s svojimi delavci, je izredno spretna. Doslej ni nudila delavcem niti ene prilike, da bi se mogli pritožiti pri Delavskem uradu.

Proces proti Scalisu

Na zatožni klopi je George Scalise, bivši predsednik Building Service Employees International unije. Možak je elegantno obleden. Njegov pogled je uprt nekam v daljavo.

V njegovi bližini je glavni zagovornik Martin W. Littleton. Državno pravdnistvo zastopa okrajni pomožni pravdnik Murray I. Gurfiein. Procesu predseduje sodnik Jacob Gould Shurman.

George Scalise je obtožen, da je poneveril iz unijske blagajne 60 tisoč 87 dolarjev.

V torek so začeli izbirati potrotnike, ki bodo odločali o ob-

toženci usodi. Če ga spoznajo krivim vseh zločinov, ki mu jih bo naprtilo državno pravdnistvo, ga bo sodnik obsodil. Za zločine, ki jih ima Scalise baje na vesti, določa postava 545 let ječe. Ker je bil že enkrat prej obsojen, je sodniku mogoče kazen podvojiti. Torej 1090 let ječe.

Scalise je namreč imel že enkrat prej opravka s postavo, namreč pred sedemindvajsetimi leti, ker se je pečal z belim suženjstvom.

Kakšno stališče bo zavzelo zagovornistvo, se ne ve, zli se pa, da bo skušalo dokazati, da je imel Scalise pravico do denarja v unijski blagajni. Odločalo se bo torej o vprašanju: če je Scalise šesdeset tisočakov ukradel ali če se jih je postavnim potom prilastil.

Povpraševanje po starih delavcih

V Philadelphiji je Frankfort arzenal, ki ima toliko naročil, da bi lahko obratoval s polno paro, pa mu manjka delavcev. Vodstvo bi jih najelo najmanj tri tisoč, če bi jih moglo dobiti.

Spočetka so najemali le mehanike in mašinste, ki so se najmanj štiri leta učili obrti in niso bili stari več kot petdeset let. Kmalu po tistem so najemali ljudi, stare do 55 let. Toda delavcev je še vedno manjkalo. Zda so jim dobrodošli mehaniki in mašinsti do 62 let. In od njih ne zahtevajo starih let nene dobe. Dve leti povsem zadostujeta.

Tudi slavni umetnik naj se pridruži uniji

James C. Petrillo iz Chicago, Ill., predsednik močne American Federation of Musicians, stoji na stališču: — Če je godbenik slaven, še ni s tem

rečeno, da ne sme pripadati uniji.

Petrillo je obvestil slavne umetnike, kot sta naprimer Jascha Haifetz in Vladimir Horowitz, da morajo do 2. septembra stopiti v unijo, ki je priključena Ameriški delavski federaciji.

Članstvo AFL ni proti draftu

Člani 1500 AFL unij v newyorški državi ne nasprotujejo konškrpeiji. To je ugotovil Thomas J. Lyons, predsednik newyorške državne Delavske federacije.

Lyons se je posvetoval z glavnimi odborniki 22 največjih in najvplivnejših unij v državi ter je izjavil:

— Naletel nisem niti na enega voditelja, ki bi bil proti konškrpeiji. Pa tudi člani ji ne nasprotujejo. Radi bi pa imeli v tozadevni postavi gotove določbe, naprimer z zagotovilo, da bodo dobili delo nazaj, ko se po enem letu vrnejo iz vojaških kemp. To je absolutno potrebno, in za to jamščino se bo delavstvo borilo.

Nadalje je rekel Lyons, da nihče bolje ne ve kot delavci po topilnicah in tovarnah, kako napreduje narodnoobrambni program, kaj potrebuje in kaj je pravzaprav.

Odbori velikih lokalnih unij sodelujejo z industrijskimi komisariji in solskimi odbori pri sestavljanju seznamov, koliko tovarn še počiva ter koliko ne zaposlenih izvežbah ali neizvežbah delavcev je v tem ali onem okraju. Pomagajo tudi ustanavljati šole, v katerih se bodo delavci strokovno izvežbali za narodnoobrambni program.

V New Yorku se je v kratkem času prigrasilo 23 tisoč mladih mož za prostovoljno vojaško službo.

Lyons je član državnega odbora za narodno obrambo ter bo predložil svoje poročilo governerju Lehmanu.

Politična kampanja

Wilkie in obvezna vojaška služba

Demokratski senator iz Californije Johnson je rekel, da ima republikanski predsedniški kandidat Wendell L. Wilkie v rokah usodo Burke-Wadsworthove predloge, glede katere se vrše sedaj v senatu tako ostre debate.

— Niti predsednik Roosevelt si ne upa izreči svojega mnenja, — je izjavil Johnson, — ker mu zaenkrat še niso znani Wilkiejevi nazori.

Johnson pripada skupini izolacionistov, to je ljudi, ki so proti kakršnekoli vmešavanju Amerike v evropske zadeve.

Johnson je mnenja, da se bo republikanski predsedniški kandidat Wilkie precej temeljito bavil z Burke-Wadsworthovo predlogo v soboto v svojem rojstnem kraju Elwoodu, ko bodo republikanci formalno obvestili Wilkieja, da je bil na konvenciji v Philadelphiji imenovan za predsedni-

skega kandidata republikanske stranke.

— Splošno se sodi, — je dejal Johnson, — da bo za predlogo glasovalo kakšen ducat boječih demokratskih senatorjev in kakšnih petdeset kongresnikov, kateri mislijo samo na prihodnje volitve. Če Wilkie ne bo hotel pojasniti svojega stališča napram predlogu, bo kongres najbrž sprejel kakšno nadomestno predlogo, naprimer Maloneyovo.

Po Maloneyevem mnenju bi bilo najbolje, če bi skušala vlada v doglednem času zbrati gotovo število prostovoljcev. Le v slučaju, če bi se ji to ne posrečilo, naj bi se poslužila konškrpeije.

Demokrat je najvrnejo denar

Republikanski kandidat W. Wilkie pravi, da je namerala demokratski glavni odbor izdati Spominsko knjigo ter

Nadaljevanje na 2. str.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation), Frank Baker, President; J. Lohm, Sec. — Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

47th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Sundays and holidays. — Subscription Yearly \$6.—, Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—; za štiri leta \$15.—. Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50. Za inozemstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKO

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y. Telephone: CHelsea 3-1242

POMAGAJTE nam IZBOLJSATI LIST s tem, da imate vedno VNAPREJ plačano naročnino. Časopis mora odgovarjati potrebi časa. Vsak cent prihranjen pri terjatvi, je namenjen za IZBOLJSANJE LISTA.

NEOBICAJNO SOGLASJE

Dasi hodita demokratska in republikanska stranka vsaka svojo pot ter skušata vsaka na svoj način služiti deželi in narodu, je naravnost presenetljivo, kako se ujema izjave demokratskega in republikanskega predsedniškega kandidata. Ameriški volilci bodo dne 5. novembra odločili, komu ko za bodoča štiri leta poverjeno vodstvo ameriškega naroda: demokratu Franklinu D. Rooseveltu ali pa republikancu Wendelu L. Willkieju.

Če bi volilci naslanjali svojo odločitev samo na izjave obeh kandidatov, bi bili v precejšnji zadregi, kajti njune izjave o najvažnejših narodnih problemih so skoro slične.

V naslednjem naj navedemo nekaj primerov:

Willkie: — Demokracija in ves naš ameriški način življenja stavlja našo dolgo zgodovino pred najtežjo preizkušnjo.

Roosevelt: — Ameriški narod je pred veliko zgodovinsko odločitvijo. Izbirati imamo med vzdržanjem civilizacije in med uničenjem vsega, kar nam je drago.

Willkie: — Sedanji položaj Francije in Anglije se izraža v tem, da je bila demokracija preveč popustljiva, ne pa v tem, da bi se dalo pod avtokracijo bolje živeti.

Roosevelt: — Tiranstvo je najstarejša in najbolj okrutna oblika vlade, pa naj se poslužuje novih vad in še tako lepih gesel.

Willkie: — Naš namen nikakor ni, poslati naše moze z naših obal preko morja v kakršnokoli vojno.

Roosevelt: — Naših mož ne bomo poslali v nobeno evropsko vojno.

Willkie: — Naša naloga naj bo, za vsako ceno vzdržati našo demokracijo.

Roosevelt: — Ameriški narod je pripravljen nadalje razvijati svojo, na predstavniskem sistemu temelječo demokracijo.

Willkie je rekel, ko so ga republikanci v Philadelphiji nominirali za predsedniškega kandidata, da bo v svoji volilni kampanji pridigoval amerškemu narodu slovo.

Roosevelt je zaklical demokratom, zbranim na konvenciji v Chicagu, da je naš narod trdno odločen vzdržati svobodo potom požrtvovalnega dela in sloge.

Willkie je obljubil kapital in delo, poljedelstvo in industrijo, farmerje in delavce, kratkoma vse razrede, ter tako zajamčiti svobodo, dočim je Roosevelt dejal: — V vojni proti pomanjkanju, revščini in socialni negotovosti, morajo sodelovati vse plasti prebivalstva, katerim je mar ohranitev zdrave demokracije.

Oba kandidata sta navajala državljane k narodni disciplini ter jih opozarjala na čut dolžnosti in odgovornosti. Roosevelt je posvetil posebno pažnjo mladini z ozirom na kakršnokoli vrsto vojaškega vežbanja.

Glede podpore nezaposlenim in davčne politike sta kandidata z ostrimi besedami grajala stališče nasprotna stranke.

— Pristaši New Deal, — je rekel Willkie, — so prepričani, da ameriška industrija ni več zmožna zaposliti vsega ameriškega prebivalstva. Seveda bi bilo brez koristno govoriti o novih možnostih zaposlitve, dokler se industrija ne iznebi verig, ki ji onemogočajo ustvariti nove prilike za delo. Mi nečemo hliniti sočutja z nezaposlenimi, pri tem pa naložiti industriji take davke, da je vsak razmah nemogoč.

Predsednik Roosevelt je pa rekel: — Republikanci mislijo, da so iznašli recept, po katerem bo mogoče preskrbeti slehernemu delo, obdržati relief, uveljaviti obrambni program, znižati davke ter spraviti proračun v ravnovesje. Toda če jih kdo vpraša, kako bodo to storili, odgovarjajo, da je treba odstraniti samo "grozne šikane", ki jim je izpostavljeno trgovsko življenje, pa si bo gospodarstvo na nekakšen čudovit način kar samo opomoglo.

Iz teh izjav je razvidno, da izvzemši cno samo vprašanje, republikanski in demokratski kandidat v vseh zadevah soglašata.

Pa tudi če bi bila o vseh narodnih potrebah istega mnjenja, ameriški delavec ve, komu bo dal svoj glas.

Republikanski predsedniški kandidat obljublja postati uzoren voditelj, dočim ima demokratski predsedniški kandidat kot voditelj še skoro osem letne izkušnje.

Kaj bi Willkie v slučaju svoje izvolitve storil za delavce, se še ne ve.

Kaj je storil Franklin D. Roosevelt, je pa slehernemu dobro znano.

AMERIŠKA LADJA NA POTU V PETSAMO

Vojaška transportna ladja "American Legion" je na potu v Petsamo na Finskem, da od tam pripelje v Združene države ameriške državljane, ki se nahajajo v skandinavskih državah.

Iz Jugoslavije

Boj za milijone stare muslimanke.

Pred šerlatskim sodiščem v Zenici je bila te dni razprava, za katero vlada med muslimanskimi krogi v Bosni veliko zanimanje. Gre namreč za milijonsko premoženje stare muslimanke iz Travnika, ki izhaja iz zelo znane bosanske muslimanske družine. Vdova Zuhra Djumšić je podedovala po svojem umrlem možu ogromno premoženje. Ker je stara žena zelo dobrega srea in radodarna, je različnim muslimanskim verskim ustanovam in dobrodelnim društvom naklonila velike vsote. Tudi svojo nečakinjo, ženo okrajnega načelnika v Gračanici, Rasida Filipovića, je bogato obdarovala. Bodoči dedič milijonskega premoženja Fehim Djumšić, sorodnik rajnega Zahrinega moža, se je bal, da bo vdova še za

svojega življenja razdelila vse svoje premoženje. Predlagal je zato pri sodišču, da vdovo postavi pod skrbstvo. Svoj predlog je podprl s pričevalom nekega sarajevskega psihologa, ki je pri vdovi ugotovil nerazsodnost zaradi starostnega poplajenja žil. Nečakinja in drugi ljudje so nagovorili staro Zuhro, da se je podala v Zagreb, kjer sta jo preiskala dr. Herzog in dr. Vranešić. Oba zdravnika sta ji dala spričevalo, da je duševno čisto zdrava in razsodna. Ta protidarec je skušal Fehim Djumšić odbiti s trditvijo, da zagrebška zdravnika nista preiskala Zuhre, ampak neko njej zelo podobno drugo ženo. Ljudje, ki imajo korist od njene radodarnosti, so to naredili in hoteli s tem preprečiti, da bi bila Zuhra posavljena pod skrbstvo. Fehimovo trditev pa sta odločno zavrnila zagrebška zdravnika, ki sta na podlagi fotografije ugotovila, da sta preiskala Zuhro in ne kakšno drugo žensko. Najprej je imelo to zadevo v rokah travniško šerlatsko sodišče. Na zahtevo Zuhre in njene nega pravnega zastopnika, ki sta travniško sorišče odklonila kot prizadeto, je bila vsa zadeva izročena šerlatskemu sodišču v Zenici. Prve razprave, ki je bila te dni, sta se udeležila Zuhra in Fehim Djumšić, ki sta oba pedala svoje izjave. Zaslisanih je bilo več prič. Sodišče še ni izreklo svoje sodbe.

Obsojen, ker je povišal stanarino.

Sodišče v Banjaluki je obsojilo banjaluškega hišnega poselnika Petra Bacika na 15 dni zapore in 1000 din globe, ker je svojim stanovanjskim najemnikom povišal stanarino za 30 do 40 din mesečno. Če Bacik ne bo plačal globe, bo odsedel še nekaj dni v ječi.

Zagreb je dobil 10 milijonov din od države za bolnišnico. Finančno ministstvo je odredilo finančni direkciji v Zagrebu, da izplača Zakladni bolnici 10.000.000 din za dovršitev stavbenih del. Ker finančna direkcija ni imela toliko gotovine, je bilo sklenjeno, da to

vsoto izplača Narodna banka. Denar je že izplačan in ga hrani Mestna hranilnica. Dogotovitve del je zdaj zagotovljena.

Krepka zaušnica stare ženske.

V Zavidoviču stanuje 50-letna Terezija Kučka, ki se je pripirala s Kato Rubeš zaradi izposojenih 1000 din. Terezija se je tako razjezila, da je nekemu sorodniku svoje dolžnice, ki ji je prigovarjal, prisolila tako zaušnico, da je mladi mož padel po tleh. Zadeva je bila javljena orožnikom in je prišla pred sodišče. Terezija je sodniku pripovedovala, da jo je Kata Rubeš spravila ob njene prihranke in zato je dala z dobro merjeno zaušnico duška svojemu ogorčenju. Sodnik je razpravo preložil, da bodo zaslisane še nekatere priče.

Politična kampanja

(Nadaljevanje s 1. str.)

je zanjo nabral za 640 tisoč dolarjev oglasov. Letos je bil nabranih v ta namen 140 tisoč dolarjev. Ker je bilo pozneje sklenjeno, da demokratje ne bodo izdali Spominke knjige, je treba to vsoto takoj vrniti firmam, ki so prispevale. Vrniti je pa treba tudi že prej nabranih 500 tisoč dolarjev. Taka zbirka bi bila namreč v nasprotju s protikorupejsko postavo.

Če denar ne bo vrnjen, je po Willkiejevem mnenju, naloga družbe takoj zahtevati plačilo nazaj ali pa tožiti. Willkie je rekel, da bo tako dolgo drezal v to zadevo, da bo narodni odbor vrnil denar. Mnogo družb mu je sporočilo, da so bile prisiljene prispevati. Tudi to je

kršenja protikorupejske postav. Willkie pravi, da je to ena najbolj žalostnih zadev, ki so se mogle pojaviti.

Willkie in Landon

Ko je sprejel Willkie časnikarje v svojem stanovanju v Colorado Springs, Colo., je sedel poleg njega bivši republikanski predsedniški kandidat Landon.

— Izid novemberskih volitev — je rekel Willkie, — bo dobi odvisen od tega, koliko sleparskih glasov bodo spravile skupaj razne politične mašine: Kelly-Nashova mašina v Chicagu, mašina župana Hague v Jersey City in Flynnova mašina v Bronxu.

Peter Zgaga

PRIJATELJ FRANC

V North Bergen v državi New Jersey je na nizkem hrbičku lepa domačija.

Poleti že oddaleč več, da je slovenska. Na vrtu sta poleg sočivja nagelj in gartroža, rožmarin in roženkravt, in pelin je in pehteran.

Sredi vrta se košati lipa, ob strani je trta, pod lipo je pa vrtna lopa, v kateri sem mnogo let prebil večino dni od mladosti do pozne jeseni.

Ne vem, če sem kdaj kaj lepega in dobrega napisal, toda če je slučajno kdaj prišlo kaj lepega in dobrega izpod moje peresa, se je to zgodilo pod košato lipo na Turenškovem vrtu.

O Turenškovi — Francu in njegovi ženi Johani — sem že večkrat pisal.

Sam ne vem, kako je bilo,

kar domači smo postali, ko sem se preselil v ta kraj. Precej dolgo je že tega, skoro dvajset let.

Spočetka sta me dvakrat, trikrat povabila, nato sem pa kar nepovabljen hodil in sem jima verjel, ko sta mi zatrdila, da jima nisem v nadlego.

Franc Turenšek! Koliko je še takih korenin med nami? Ne bo dolgo, ko ne bo nobene več.

Če bi bil umetnik, bi ga vami naslikal, toda slika bi ne razodela njegovega srca.

Srednje postave, koščen, trden mož, ki da brez gizdavosti nekaj na svojo vnanost...

Dolge brke, kakor v zasmeh današnjemu pomohkuženemu svetu, češ, kaj boste, otroci in slabici... Oči polne miline, toda v besnem srdu zareče, če so opazile krivico, ali če jo je srce zaslutilo... Njegova poštenost — zlata vaga, njegova moška beseda — cekin.

To in še mnogo drugega je bil Franc.

Siromaku ni bilo treba nikdar trkati na njegova vrata in prositi na pragu. Že oddaleč je uganil njegovo siromasčino ter mu je pri mizi svoj sedež odkazal.

In če mu je žival zbolela, je noč za nočjo prečul ob bolni kravi ali kozi. Nadložno pišča je zavijal v pavolo in ga skušal z dihanjem ogreti.

Nekoč so prišli agentje kupovati njegovo domačijo, o kateri je vedno trdil, da sestoji iz dveh delov. Lipa je bila namreč del zase. Čedno vsoto so mu ponudili za hišo in vrt.

Toliko je približno vredno, — je odvrnil, — za toliko bi dal. Ampak glede lipe se nisimo pogodili.

Ko so ga smeje vprašali, koliko hoče za lipo, jim je rekel samozvestno: — Toliko denarja pa nimate, fantje! Ste že opravili? Zbogom! Tam so vrata!

V šali so prijatelji govorili o njem, da ima v svojem vinogradu vse jagode preštete. Pa je bilo skoro res. Spomladi, ko je trta vzevela, je ves oživel. Nobena mati ne more tako negovati svojega otroka, kot je Franc negoval svoje ponižno grozdčije skozi vse poletje v pozno jesen.

Ker trgatve ni bila tako izdatna, da bi za celo leto zalegla, je nekaj grozdja dokupil. Tega primeska pa ni vpoštevval, ampak je smatral vse, kar je imel v kleti, za pristen domači pridelek.

Zadnja leta je nekaj slutil, ker mi je večkrat rekel: — Dolge bolezni se bojim. Tistega prekladanja po postelji, ko nisi ne živ in ne mrtev. Tako bi rad umrl kakor vojak: Zdaj sem — trenutek — in me ni več.

Ta želja mu pa ni bila izpolnjena. Pozimi je začel slabeti.

Bolezen ga ni toliko skrbela, kot je porazna vplivala nanj bolestna zavest, da ni več pokončen mož, kar je bil vse svoje življenje.

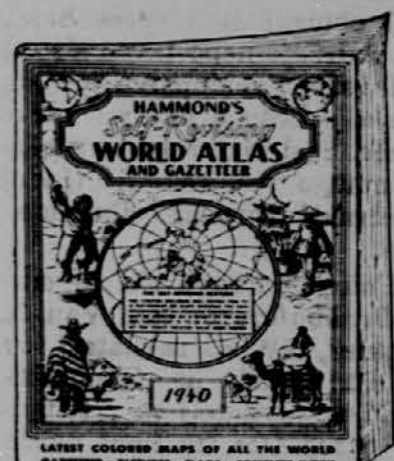
Franc se ni boril s smrtjo, ampak smrt se je borila z njegovo mosko odločnostjo ter ga je v sredo zjutraj premagala.

Ko sem se poslovil od njega, je ležala tesnobna turobnost nad vso njegovo domačijo.

Zdelo se mi je, da orjaška lipa, suneč veličastno žalostniko, še nižje sklanja svoje košate veje, in da je grozdčije v vinogradu podobno rubinastim solzam.

IMATE ŽE TA PRIROČNI ATLAS?

V teh kritičnih časih je vsakemu čitatelju dnevnih vesti potreben ta priročni ATLAS, ki ga pošljemo našim naročnikom po najnižji ceni. — Naročite ga še danes!

Velikost 9 1/4 x 14 1/4 inčev

48 velikih strani:

32 barvnih zemljevidov tujih držav in 9 zemljevidov Zdr. držav in zastav vodilnih držav;

45 svetovnih slik popolnoma označenih;

Zanimivi svetovni dogodki.

Najnovejši zemljevid kaže cel svet in tudi:

RAZDELITEV POLJSKE MEJE

NEMČIJO IN RUŠIJO

ITALIJANSKO OSVOJITEV ALBANIJE

PRIKLJUČITEV ČEHOSLOVAKKE K NEMČIJI

NOVA FINSKO-RUSKA MEJA

Cena 25 centov

Pošljite svoto v znakah po 3 oz. po 2 centa.

Posebnost:

HAMMONDOV ZEMLJEVID, KI SAM SEBE POPRAVIJA

KUPON, ki ga dobite s atlasom in ko ga izpolnite in pošljete k izdajatelju zemljevida, vam daje pravico, da dobite dodatne zemljevide s novimi mejami vojskujočih se držav, kakor bodo premenjene po sedanjih vojni.

Naročite Atlas pri:

"GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

STRAHOTE

VOJNE

ČASU PRIMERNA KNJIGA

Spisala Berta pl. Suttner
228 strani

Cena 50 centov

Dobite jo pri
KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 W. 18 St., New York

DARILNE POŠILJATVE v JUGOSLAVIJO in ITALIJO

100 DIN.	— — —	\$ 2.30
200 DIN.	— — —	\$ 4.40
300 DIN.	— — —	\$ 6.50
400 DIN.	— — —	\$ 8.50
500 DIN.	— — —	\$ 10.25
1000 DIN.	— — —	\$ 20.—
2000 DIN.	— — —	\$ 39.—

V DINARJIH

100 LIR	— — —	\$ 5.90
200 LIR	— — —	\$ 11.50
300 LIR	— — —	\$ 17.—
500 LIR	— — —	\$ 28.—
1000 LIR	— — —	\$ 55.—

Ker zaradi položaja v Evropi parniki redno vozijo, tudi za izplačila denarnih pošiljatev vzame več časa. Zato pa onim, ki žele, da je denar naglo izplačan, priporočamo, da ga pošljejo po C A B L E ORDER, za kar je treba posebej plačati \$1.—.

Vred razmer v Evropi ni mogoče v Jugoslavijo in Italijo nakazati denarja v DOLARJIH, temveč samo v dinarjih oz. lirah. Isto velja tudi za vse druge evropske države.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th Street, New York

